

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
FULLMÄKTIGEBEREDNINGEN
STRATEGI ÄLDREOMSORGEN**

Anneth Nyqvist,
Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00029/2022

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	AVGRÄNSNING.....	3
4	REVISIONSKRITERIER.....	3
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND	4
6	METOD	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
7.1	FULLMÄKTIGEBEREDNINGAR.....	4
7.2	BEREDNINGENS UPPDRAG	4
7.3	VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET	5
7.4	UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING.....	6
8	KVALITETSSÄKRING	7
9	UNDERTECKNANDE.....	7

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsledning all verksamhet som bedrivs inom styrelsen, nämndernas och fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Styrelsen, nämnder och beredningar ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnder och beredningar ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

Östersunds kommun har 2021 utsett fullmäktigeberedningen Strategi äldreomsorgen.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen har varit att ge underlag för revisorerna att uttala sig om beredningen har utfört sitt uppdrag på ett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfråga:

- Har fullmäktigeberedningen genomfört sin verksamhet i enlighet med de uppdrag och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten?

För att besvara revisionsfrågan har följande avstämningar gjorts:

- Har fullmäktigeberedningen planerat för sin verksamhet?
- Har fullmäktigeberedningen en budget för sin verksamhet?
- Har fullmäktigeberedningen följt upp och rapporterat sitt resultat?
- Har fullmäktigeberedningen verkat inom sitt uppdrag och fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2021.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725)
- Fullmäktiges arbetsordning
- Projektdirektiv Fullmäktigeberedning Strategi för äldreomsorgen 2021-09-23 § 187 Dnr 00346-2021
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser fullmäktigeberedningen Strategi äldreomsorgen.

6 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument och protokoll. Intervjuer har genomförts med ordförande för fullmäktigeberedningen och utvecklingsstrategi inom kommunledningsförvaltningen.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 FULLMÄKTIGEBEREDNINGAR

Av kommunallagen¹ framgår att fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av fullmäktige.

Om ett ärende bara har beretts av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör ges tillfälle att yttra sig. Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning².

Vidare framgår att en fullmäktigeberednings sammanträden ska hållas inom stängda dörrar³. En sådan beredning får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.

Fullmäktige i Östersunds kommun har fastställt arbetsordning i april 2020⁴ där det bl.a. framgår:

- Fullmäktige tillsätter de beredningar som behövs under mandatperioden och om beredningens sammansättning och storlek.
- En fullmäktigeberedning kan endast ha beredningsuppgifter.
- En fullmäktigeberedning bestämmer själv huruvida ett sammanträde ska vara offentligt eller inte.
- För fullmäktigeberedning ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

7.2 BEREDNINGENS UPPDRAG

Fullmäktige beslutade i september 2021⁵ att tillsätta fullmäktigeberedningen – Strategi för äldreomsorgen mot bakgrund av det initiativärende som lyftes i april. Av beslutet framgår att huvuduppdraget för beredningen är att ta fram en strategi med bakgrundsrapport som pekar ut de långsiktiga behoven och möjligheterna för äldreomsorgen i Östersunds kommun. Fullmäktige beslutade även om planeringsdirektiv för framtagande av riktlinje för äldreomsorgen. Fullmäktigeberedningen fick i uppdrag att utse en tjänstemannagrupp som tar fram förslag till riktlinjer för äldreomsorgen. Enligt tidplanen i planeringsdirektivet ska riktlinjen fastställas 2022-06-30.

---

¹ Kommunallag (2017:725) 3 kap. 2 §

² Kommunallag (2017:725) 5 kap. 27 - 28 §§

³ Kommunallag (2017:725) 5 kap. 44 §

⁴ Kommunfullmäktige 2020-04-07 § 110

⁵ Kommunfullmäktige 2021-09-23 § 186

Av planeringsdirektiven framgår att vård- och omsorgsförvaltningens tidigare framtagna politiska styrdokument ska vara vägledande där utgångspunkten är att arbeta hälsofrämjande, förebyggande och inkluderande. Erfarenheter utifrån medlemskapet i det globala nätverket Age friendly cities and communities (AFCC)⁶ ska också vara vägledande i arbetet och bidra med perspektivet att Östersunds kommuns ska vara ett bra samhälle att bli gammal i.

Det finns ytterligare ett antal styrdokument som ska beaktas och fem medborgardialoger genomfördes under hösten 2021 som också kan användas som grund i vissa delar av beredningens arbete. Enligt beredningens ordförande är ett av syftena med beredningen att det finns ett behov av att arbeta på en kommunövergripande strategisk nivå med äldreomsorgsfrågorna då det finns flera utmaningar framöver som behöver belysas i ett bredare perspektiv. En ökande äldre befolkning kommer att medföra behov av ökade ekonomiska och personella resurser.

Vidare framför ordföranden att tidplanen för beredningens arbete redan från början var kort och dessutom blev två möten blivit inställda pga. pandemin. Uppdraget har dock genomförts inom fastställd tidplan.

Riktlinjen fastställdes av fullmäktige 2022-06-30 §. Vi samma möte fastställdes även Strategi för ett Östersund för alla.

7.3 VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET

Har fullmäktigeberedningen planerat för sin verksamhet?

Vid första mötet den 26 oktober 2021 togs det fram ett upplägg för det kommande arbetet:

Utifrån beredningens synpunkter och tankar kring de tidigare politiska styrdokumenterna tas tillsammans med tjänstepersoner en riktning fram. Tjänstemännen arbetar sedan utifrån denna riktning fram ett utkast på en bakgrundsrapport och en riktlinje inför kommande sammanträde samt ge förslag på tidsplanen framöver. Vid nästa sammanträde ska beredningen ha läst igenom utkastet, delge sina synpunkter och därefter ska tjänstepersonerna jobba vidare med bakgrundsrapport och riktlinje. Slutdatum är januari/februari 2022.

Beredningens andra möte genomfördes den 11 november. Vid mötet fastställdes en mötesplan som omfattade fem möten fram till februari 2022. Samtidigt beslutade beredningen att ändra remisstiden från februari till april för att skapa bättre förutsättningar för tjänstepersonerna som ska ta fram dokumenten.

Vid beredningens möte i december framgår att en uppdatering har gjorts kring arbetet med att ta fram riktlinjen. Bakgrundsrapporten ska delas upp i olika avsnitt i tjänstepersonsgruppen. Behovet av att arbeta strukturerat i mindre grupper och skapa en bra dialog lyftes.

Har fullmäktigeberedningen en budget för sin verksamhet?

Beredningen har inte haft någon budget för verksamheten under 2022. Sammanträdesarvodet för de förtroendevalda har belastat fullmäktige. En undersökning gjordes som bestod av vård- och omsorgsnämnden.

---

⁶ AFCC är Världshälsoorganisationen WHO:s globala nätverk – Age-friendly Cities and Communities. Nätverkets uppgift är att stimulera och göra det möjligt för städer och orter att bli mer åldersvänliga.

7.4 UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING

Har fullmäktigeberedningen följt upp och rapporterat sitt resultat?

Rapportering till fullmäktige av genomfört uppdrag har gjorts den 30 juni 2022⁷ vilket är inom tidplan i projektdirektivet. Vi noterar att fullmäktige har fattat beslut om att anta den framtagna riktlinjen men det saknas beslut om beredningens fortsättning. För fullmäktigeberedningen för Skolstruktur har fullmäktige beslutat att beredningen ska avslutas och vi menar att ett liknande beslut borde ha fattats även för denna beredning. Vi kan dock inte se att det finns några intentioner om att beredningen kommer att få ytterligare uppdrag.

Enligt kommunallagen ska en nämnd vars verksamhetsområde berörs ges möjlighet att yttra sig. Av fullmäktiges protokoll har vård- och omsorgsnämnden delgett att de ställer sig bakom den reviderade riktlinjen och att de överlämnar ärendet för slutgiltigt beslut i kommunfullmäktige. Vi anser att yttrandet borde ha lämnats till fullmäktigeberedningen och att det är beredningen som i sin tur rapporterar sitt uppdrag till fullmäktige.

Vidare noterar vi att remisserna inte finns med som beslutsunderlag till fullmäktige.

Har fullmäktigeberedningen verkat inom sitt uppdrag och fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

Beredningen har haft tre sammanträden under 2021 och fyra sammanträden under 2022. För 2021 fanns endast minnesanteckningar men för 2022 finns det protokoll.

Under 2021 behandlade beredningen två motioner. Av minnesanteckningarna framgick att beredningen skulle framföra till kommunstyrelsen att liknande motioner inte ska behandlas i beredningen, då beredningens fokus är kring den långsiktiga utvecklingen. Beredningen tar dock gärna del av motioner som rör äldreomsorgen i kunskapsgenererande syfte.

På första sammanträdet 2022 har nämnden besvarat motionen ”minutjakten i äldreomsorgen och hemtjänsten måste stoppas”. Andemeningen i motionen anses vara inkluderad i bakgrundsrapporten utifrån syftet med beredningens uppdrag. De mer verksamhets specifika frågorna har lyfts tillbaka till vård- och omsorgsnämnden.

Vidare diskuterades utkast till bakgrundsrapport och beredningen gav i uppdrag till tjänstepersonerna att justera och komplettera vissa delar. Vid nästa sammanträde diskuterades ett förslag till hur ställningstaganden i riktlinjen skulle tas fram.

På sammanträdet i mars diskuterades hur den politiska ambitionsnivån skulle uttryckas. Gruppdiskussioner resulterade i nio punkter till ställningstaganden. Tjänstepersonerna färdigställde en remissversion till riktlinjer utifrån dessa punkter.

Av protokollen framgår dock varken vilka som har fått remiss eller vilka som har svarat på remissen. Vid intervjuer har vi fått uppgift om att remiss skickades ut till samtliga partigrupper och alla berörda nämnder och föreningar.

Remisserna har diarieförts i vård- och omsorgsnämndens diarium. Av kommunledningsförvaltningens yttrande framgår att de har översänt sitt yttrande till vård- och omsorgsförvaltningen.

I protokollet från den 11 maj framgår att beredningen gick igenom inkomna remissvar och antog förslag till upprättad riktlinje. Vidare framgår att riktlinjen med bakgrundsrapport lämnas över till fullmäktige och vid dess antagande har beredningen fullgjort sitt uppdrag.

Beredningens protokoll finns inte med som beslutsunderlag till fullmäktige utan det är kommunstyrelsens och vård- och omsorgsnämndens beslut som utgör beslutsunderlag.

---

⁷ Kommunfullmäktige 2022-06-30 § 141 Dnr 00346-2021

7.5 BEDÖMNING

Vi bedömer att beredningen har fullgjort sitt uppdrag och återrapporterat sitt uppdrag till fullmäktige. Beredningen bedöms även ha verkat inom sitt uppdrag.

Vi kan inte bedöma om verksamheten har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt då det saknas budget. Den interna kontrollen bedöms inte fullt ut ha varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- Beredningen har inte antagit någon verksamhetsplan och har inte haft någon budget för verksamheten under 2022. Den planering som har gjorts består i att fastställa mötesdatum samt att göra ett upplägg för arbetet. Upplägget har justerats på de möten som har genomförts.
- Fullmäktige har antagit planeringsdirektiv med en tidsplan. Beredningen har beslutat att ändra remisstiden vilket är ett avsteg från den beslutade tidsplanen. Uppdraget har dock genomförts inom angiven tidsram.
- Hanteringen av remisser är otydlig då det av protokollen varken framgår vem som har fått remisser eller vilka som har svarat.
- Ansvar och roller gentemot vård- och omsorgsnämnden är otydliga. Utifrån den formella hantering som kan utläsas från protokoll har beredningen agerat som en beredning/utredning till vård- och omsorgsnämnden och inte som en fullmäktigeberedning.

8 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Revisionskontoret har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare/kvalitetssäkring

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor